VERSLAG INFORMATIEBIJEENKOMST PLAN GROENEWOUD
26 JUNI 2012
De Drie Dorpen, te Ankeveen

Aanwezig:

Natuurmonumenten (NM)
- de heer Luc Berris, adjunct directeur Natuurmonumentenregio Noord-Holland en Utrecht (NM)

Afvalzorg (AZ)
- de heer Jacques Ninaber, projectleider Groenewoud
- de heer Marcel Rozing, projectleider Beheer en Nazorg
- de heer Erik Kuiper, adviseur Landschappen

Gemeente Wijdemeren
- de heer G.H. Abrahamse, wethouder

Overige aanwezigen
- circa 150 omwonenden, betrokkenen en geïnteresseerden.

De aanleiding voor het plan
Afvalzorg (AZ), Dienst Landelijk Gebied (DLG) en Natuurmonumenten (NM) hebben in samenspraak met de gemeente Wijdemeren een eerste aanzet gemaakt voor plan Groenewoud. Het gaat hierbij om de sanering van de oude stortplaats Groenewoud en de herinrichting van delen van de polder Kortenhoef ten behoeve van recreatie- en natuurdoeleinden. De provincie Noord-Holland beschouwt de oude stortplaats als ernstig verontreinigd en spreekt over spoedeisendheid. Tevens heeft de provincie in haar natuurbeheerplan vastgelegd dat er natuur zal worden ontwikkeld in deze polder. Dit heeft ertoe geleid dat genoemde partijen een plan hebben ontwikkeld.

Met instemming van de gemeente
De eerste uitwerking van het plan is op 15 mei 2012 gepresenteerd aan de commissie Ruimte en Economie van de gemeente Wijdemeren. De commissie heeft na de presentatie en het stellen van vragen unaniem ingestemd met verdere uitwerking van de plannen. Na deze positieve reactie van de commissie heeft wethouder Abrahamse namens de gemeente aan Afvalzorg en Natuurmonumenten gevraagd een eerste informatiebijeenkomst voor omwonenden en betrokkenen te organiseren.

Doel informatiebijeenkomst
Doel van deze bijeenkomst is om u als omwonende, belanghebbende of geïnteresseerde in een vroeg stadium te informeren en te betrekken bij de plannen. Tevens worden tijdens deze bijeenkomst mogelijke bezwaren geïnventariseerd. We zullen uw vragen, indien mogelijk, beantwoorden.
De direct omwonenden hebben we per brief uitgenodigd. Voor overige belanghebbenden en geïnteresseerden is op 20 juni jl. een advertentie geplaatst in het plaatselijke huis-aan-huisblad: de *Wie Wat Waar*. Onderstaand vindt u een samenvatting van de avond.

Inventarisatie vragen en opmerkingen
De heer Berris (NM) heet de 150 aanwezigen van harte welkom. Hij legt uit dat Natuurmonumenten samen met Afvalzorg de eerste plannen voor stortplaats Groenewoud en haar omgeving aan de betrokkenen wil toelichten. Er zal worden geprobeerd om antwoord te geven op de vooraf gestelde vragen. Door het prille stadium van dit project zullen wij sommige vragen pas na vervolgonderzoek en nadere uitwerking van de plannen kunnen beantwoorden. Het doel van deze bijeenkomst is om uw vragen, opmerkingen en bezwaren te inventariseren voor een zo optimaal mogelijk uitwerking van de plannen in het vervolgtraject

Het plan
Jacques Ninaber (AZ) presenteert plan Groenewoud en geeft, voor zover mogelijk, antwoord op de vooraf ingestuurde vragen. Aan het einde van de bijeenkomst is ruim de tijd voor overige vragen en discussies.

Kernpunten plan
- Voormalige stortplaats Groenewoud (30 ha) vormt een milieuprobleem en moet gesaneerd worden.
- Provincie beoordeelt de leeflaag tussen maaiveld en de vervuiling als te dun en ernstig verontreinigd. Ook het grondwater is ernstig verontreinigd. Nader onderzoek in 2009 spreekt van spoedeisendheid voor wat betreft de verspreidingsrisico's.
- Het gebied wordt heringericht met meer natuur en recreatiemogelijkheden.
- De kosten van sanering, herinrichting en beheer worden budgetneutraal door het project zelf opgebracht door het realiseren van 39 plaatsen voor waterwoningen.

Sanering stort en monitoring grondwater
De grondsanering van de voormalige stortplaats bestaat uit het aanbrengen van een voldoende dikke leeflaag van schone gebiedseigen grond. Deze grond komt vrij bij de aanleg van nieuwe natuur en het vergraven van water. Op deze wijze wordt optimaal invulling gegeven aan de noodzakelijke sanering van de stortplaats én het overheidsbeleid, om natuur te ontwikkelen in dit gebied door "werk met werk" te maken.
Daarnaast zal de grondwaterverontreiniging worden aangepakt. In eerste instantie bestaat dit uit het periodiek monitoren van het grondwater rondom de voormalige stortplaats. Als er verspreiding optreedt die niet acceptabel is (als kwetsbare objecten worden bedreigd), worden er maatregelen genomen ter voorkoming van verdere verspreiding.

Recreatie en natuur
Er zal in het gebied meer natuur ontstaan en het oppervlaktewater wordt vergroot ten behoeve van:
- aan water gebonden natuur;
- de sanering van de voormalige stort;
- de aanvoer van waterwoningen;
- het doorvaarbaar maken van het gebied.

Kortenhoef kan hiermee aan het water komen te liggen. Verschillende wandelpaden worden met elkaar verbonden, waardoor het gebied beter recreatief toegankelijk wordt. Ook zullen er verbindingen ontstaan met omliggende natuurgebieden.

Wat moet voor uitwerking plan geregeld worden?
- Overleg met eigenaren en pachters/gebruikers
- Opstellen en uitvoeren van een saneringsplan, inclusief de daarvoor benodigde vergunningen
- Realiseren van het natuurbeleid voor het gebied in verband met de geldende Natura 2000-regelgeving en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS)
- Doorlopen ruimtelijke ordeningsprocedures in verband met de aanleg van waterwoningen

Versnipperd grondgebruik en -eigendom
Op dit moment zijn we nog bezig met een nauwkeurige inventarisatie van alle gebruikers en eigenaren in het gebied. Voor eind oktober zal met al deze betrokkenen contact worden gezocht. Het project heeft expliciet ***niet*** het doel, om alle gronden in de polder in volledig eigendom te krijgen. Op basis van vrijwilligheid wordt wel de mogelijkheid geboden, om grond te verkopen ten behoeve van de sanering en het maken van natuur en water.

Voor de sanering van de stortplaats is het echter wel van belang dat eigenaren en gebruikers op de oude stortplaats medewerking willen verlenen, om de sanering mogelijk te maken. Na sanering

kunnen de eigenaren/gebruikers veilig terugkeren op hun gesaneerde en opgehoogde percelen en hun activiteiten voortzetten.

Uitgangspunt van het project is dat de gemeente en Natuurmonumenten hun gronden inbrengen, om de stortplaats af te dekken en natuur en water te kunnen maken. Het zal wel noodzakelijk zijn enkele (delen van) percelen aan te kopen, dan wel uit te ruilen, om het gebied over het water toegankelijk te kunnen maken.

De financiering van het project
De totale kosten voor het project bedragen circa 12 miljoen euro, waarvan 5 miljoen euro bestemd is voor sanering van de stortplaats. De overige kosten bestaan uit inrichting en beheer van het totale projectgebied ten behoeve van recreatie en natuur.
De opbrengsten worden gegenereerd uit de verkoop van 39 ligplaatsen voor waterwoningen. Deze ligplaatsen worden in het plan voorlopig als volgt verdeeld:

- 17 vrijstaande woningen (duurdere sector)
- 13 x 2-onder-1 kap woningen (26 middeldure sector)
- 9 x 3-onder-1 kap woningen (27 sociale sector)

Het toekomstige gebied
Jacques Ninaber laat door middel van kaartbeelden zien hoe het gebied door de tijd heen zal veranderen. Van de bestaande situatie tot de (mogelijk) toekomstige situatie met een gesaneerde stortplaats, meer recreatie en natuur en waterwoningen. De verkeersontsluiting van het gebied is een belangrijk aandachtspunt. Er is een drietal indicatieve ontsluitingen getekend in het plan: vanaf de Kortenhoefsedijk, de Emmaweg en de oude Beltweg vanuit de kern Kortenhoef. Locaties en ligging van deze ontsluitingen liggen niet vast. Ook hoe het verkeerstechnisch zal worden ingericht, is nog punt voor nader onderzoek. De bezwaren van de aanwezigen van de mogelijke verkeerstoename op de Kortenhoefsedijk en de Emmaweg worden daarin uiteraard meegenomen.

Beheer en Onderhoud
Luc Berris (NM) legt uit dat Natuurmonumenten, na realisatie van de sanering en herinrichting, het toekomstig beheer en onderhoud van het totale plangebied zal uitvoeren. Het huidige en mogelijk voortgezette gebruik wordt daarbij gerespecteerd.
Afvalzorg staat middels een waarborgfonds garant voor eventuele calamiteiten ten aanzien van milieuverontreinigingen in de omgeving en het grondwater. Als deze zich in de toekomst voordoen, neemt Afvalzorg adequate maatregelen en draagt daarvoor de kosten.

Vragen en discussie natuur en recreatie
Vervolgens geeft Luc Berris namens Natuurmonumenten zoveel mogelijk antwoord op de vooraf gestelde vragen die betrekking hebben op het landschap, het agrarisch gebruik en de toegankelijkheid over water en de natuur. Tevens gaat hij in op de vraag waarom Natuurmonumenten meedoet aan dit project en wat hun rol is.
NM is partij in dit project, omdat hiermee de kwaliteit van de natuur in de Kortenhoefse polder zal verbeteren. De natuurwaarden in het gebied zullen verhogen omdat gebruik wordt gemaakt van meer kwelrijk water dat vanuit de Utrechtse Heuvelrug in de polder omhoog zal komen. Ook ontstaat er een groter aaneengesloten natuurgebied. NM heeft geen enkel financieel belang, dan wel gewin in dit project. Eerst is gekeken naar alle te maken kosten voor sanering, verwerving, inrichting en beheer van het gebied. Vanuit de te maken kosten is berekend hoeveel opbrengsten nodig zijn. Niet meer en niet minder. Ook het aspect van "werk met werk maken" is van cruciaal belang, om het stort te kunnen afdekken met grond die vrijkomt bij het maken van waternatuur.

Bij de inrichting van het gebied zal terdege rekening worden gehouden met de wensen van omwonenden, pachters/gebruikers en overige eigenaren in het gebied. Het landschap blijft open en krijgt meer water. De mate van recreatieve toegankelijkheid over wandelpaden en vaarwegen is punt van discussie en wordt nader onderzocht.
Er is kritiek van aanwezigen over de rol van Natuurmonumenten. Er wordt gevraagd waarom NM meedoet aan dit project en niet alles bij het oude laat. Dit trekt de heer Berris zich zeer aan en zal zich als organisatie beraden hoe hiermee verder te gaan.

Vragen en discussie sanering
Marcel Rozing (Afvalzorg) gaat vervolgens in op de vragen over de sanering van de oude stortplaats. Hij stelt, dat nog aanvullende onderzoeken nodig zijn om te bepalen hoe de stort het best gesaneerd kan worden. Op basis van bestaande onderzoeken en ervaringen elders, kan er echter al een aantal antwoorden worden gegeven. Waarom moet er gesaneerd worden, hoe wordt dat gedaan en waarom kan niet alles bij het oude blijven? Bij een herinrichting van het gebied voor veilig recreatief en agrarisch gebruik, is sanering noodzakelijk. De deklaag van de stortplaats is te dun en ernstig verontreinigd. De waterbodem van de sloten op de stort is eveneens vervuild. De sanering wordt uitgevoerd door een schone gebiedseigen deklaag van grond en schone bagger aan te brengen. Het grondwater zal periodiek gemonitord worden. Bij het zich voordoen van een ontoelaatbare uittreding van vervuild grondwater, zal AZ adequaat optreden en de vervuiling aanpakken.

Rol en vragen gemeente
Tot besluit van de avond neemt wethouder Abrahamse het woord en licht de rol van de gemeente in het project toe. Veelgestelde vragen zijn: waarom is de gemeente geen partij in het project? Waarom springt de provincie niet financieel bij? En waarom het niet kan blijven zoals het is?
De gemeente is wel degelijk partij als eigenaar van de oude stortplaats én bevoegd gezag ten aanzien van de ruimtelijke ordening. De gemeente is echter bewust geen risicodragend participant in de plannen. AZ en NM maken de plannen, zullen ze uitvoeren en het risico daarvoor dragen. De gemeente is echter wel nauw betrokken. Sterker nog, zij heeft juist de initiatiefnemers van de plannen gevraagd de omgeving te informeren over de plannen. Dat is de reden dat we vanavond bijeen zijn, om in een vroeg stadium vragen te beantwoorden, u te informeren en uw bezwaren ter harte te nemen voor het vervolgtraject. We zullen u blijven betrekken in de verdere planvorming en uitvoering van het plan.

Alles bij het oude laten is een mogelijkheid. Echter, dan wordt het probleem en de rekening van de sanering vooruitgeschoven en uitgesteld. En bij het optreden van een eventuele calamiteit in de toekomst is er dan geen waarborg van AZ voor de gemeente. Dit plan van AZ en NM ontzorgt de gemeente van een jarenlang voortslepend en steeds terugkerend milieuprobleem. De financiële gevolgen van een sanering en een eventuele calamiteit zijn voor de gemeente niet te voorzien en niet te aanvaarden. Vandaar dat gemeente gekozen heeft voor Afvalzorg als zakenkundige en betrouwbare semioverheidpartij.

Tot slot
Tot slot willen we u danken voor de grote interesse die u heeft getoond deze avond en we beloven u tijdig en volledig te blijven betrekken bij en te informeren over de verdere gang van zaken in dit project. We zullen daarbij zorgvuldig oog en oor hebben voor de vragen en bezwaren die u heeft ingebracht. Een volgende informatie bijeenkomst zal op 30 oktober 2012 plaatsvinden.